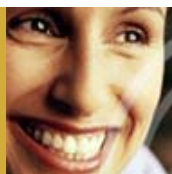

Kompetens
Centrum
Energetiska
Material

Utbildning
Innovation

Forskning

KCEM samarbetar med Lärcenter Masugnen avseende KY-utbildning

KCEM samarbetar med Lärcentrum Masugnen avseende KY-utbildning för tekniker som hanterar explosiva och brandfarliga ämnen inom industrin. Det är den andra utbildningsomgången som just har startat. Ny projektledare för KY-utbildningen är Magnus Sjöberg.

De nitton studenter som deltar i KY-utbildningen är: Patrik Wilhelmsson, Emma-Lill Landin, Michael Robertson, Christian Holst, Erik Fägerås, Mattias Lundgren, Malin Tjernström, Danuta Ericson, Andreas Eriksson, Johan Waern, Lena Nordh, Vivianne Kjellholm, Madeleine Haraldsson, Rickard Stenberg, Reine Ljunghaga, Magnus Andersson, Christer Eriksson, Bo Johansson och Krister Dalslätt. För ytterligare information se www.masugnen.se

Foto: Magnus Sjöberg

KY-studenter 2004/2005

Nya medlemmar:

Vi hälsar Nammo LIAB, Nammo Vingåkersverken, Nammo Vanäsverken och SecLink välkomna som nya medlemmar i IKEM

KCEM arrangerade utbytesresa till Cranfield

Den 22-26 november 2004 genomfördes en utbytesresa med anknytning till projektet EU-Excert. Från KCEM deltog Erik Nilsson och Hans Wallin.

Huvuddelen av tiden tillbringades på Cranfield University med ett stort antal föredrag kring det brittiska systemet för yrkesutbildning. Det brittiska systemet är uppbyggt kring ett antal standarder som är generella grundsystem vilka anpassas av branscher eller sektorer.

Explosivvarusektorn arbetar just nu med att definiera typiska yrkesbefattningar samt fastställa kompetenskrav för dessa. Därefter kommer kurser, utbildnings- och träningsprogram att utvecklas. För att även få intryck från andra branscher besöktes en anläggning i Telford för utbildning av operatörer till plastindustrin.

Intrycken från resan kommer att utgöra en god grund för det fortsatta arbetet med EU-Excert i Sverige säger Erik Nilsson och Hans Wallin. Ett brittisk svarsbesök på samma tema, yrkesutbildning för explosivvarusektorns personal planeras äga rum under hösten 2005.

Foto Kent Kärrlander

Deltagare på resan var: Bakre raden från vänster Claes-Göran Skaresson (Nammo Vingåkersverken), Jackie Akhavan (Cranfield University), Hans Wallin (KCEM), Bert Ågren (Fmlog), Erik Nilsson (KCEM), Stig Johansson (Sektionen för detonik och förbränning), Bengt Svensson (Bofors Test Center) och Leif Öskog (Katrineholms kommun). Främre raden från vänster Nils Örnebring (SBD), Mikael Segerman (Försvårshögskolan), Emma Nehrenheim (MDH), Margaretha Rosberg (YFIND) och Kent Kärrlander (NIF).

I det här numret:

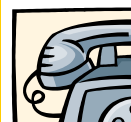
Innehåll	Sidan
KCEM har genomfört kurs i brandfarliga varor	2
Slutrapportering av KCEM:s examensarbete. C-upsats av Fredrik Jansson och Daniel Hammar, Uppsala universitet. "Boendesprinkler –Morgondagens marknad?"	2
Energetisk Profil, Alf Rosberg, NCO	3
"VD-rutan"	4
KCEM kalendarium	4

Särskilt intressanta artiklar:

- ♦ KCEM arrangerade resa till Cranfield inom EU-Excert projektet.
- ♦ Energetisk Profil, KCEM presenterar Alf Rosberg, NCO.

Detta projekt delfinansieras av Europeiska Unionens strukturfondar Mål 2 Västra och Innovativa åtgärder

Vill du komma i kontakt med redaktionen? Ring 0586-847 40. Eller skriv ett e-mail till: info@kcem.se

Ansvarig utgivare Erik Nilsson

KCEM :s föreståndarkurs för brandfarliga varor

Karlskoga den 16-18 november

Sju personer deltog i KCEM: s föreståndarkurs för brandfarliga varor.

Syftet med kursen var att ge deltagarna de teoretiska kunskaper som krävs av föreståndare eller andra personer som har ansvar för industriell hantering av brandfarliga varor. Kursen gav deltagarna grundläggande kunskaper i hur man bedömer risker som är förknippade vid hantering och förvaring.

Åke Persson föreläste om brandfarliga varor.

Dessutom fick deltagarna insikt i regelverk samt vilka uppgifter och krav som ställs på en föreståndare.

Kursen bestod av kortare föreläsningar, kombinerade med grupparbeten i vilka praktiska exempel diskuterades.

För KCEM: s kursprogram se www.kcem.se

KCEM: s innovationspris

Det är dags att nominera 2005 års kandidater till KCEM: s innovationspris.

Innovationen kan bestå av:

- **Förslag till ny produkt**
- **Utveckling eller förbättring av befintlig produkt**
- **Förslag till produkttekniska förbättringar**
- **Identifiering av nya marknader**
- **Identifiering av nya tillämpningar**
- **Förslag eller gärningar som gagnar området**

Innovationer som utvecklar säkerheten anses som särskilt värdefulla. Sista anmälningsdag är 15 januari 2005.

Välkommen till KCEM:s Årskonferens 2005

Årskonferensen 2005 kommer att hållas i Karlskoga den 10-11 mars.

KCEM ställde ut på Stockholmsmässan

KCEM var en av utställarna på Stockholmsmässan 19-23 oktober.

Det var främst KCEM: s innovationsstöd som visade upp vad KCEM kan erbjuda i form av hjälp och stöd för innovatörer. Det fanns även ett intresse för KCEM: s kursutbud. Det var

inte många som kände till KCEM sedan tidigare och att det finns så många civila tillämpningar för energetiska material var för många en nyhet, säger Peter Gårdhagen och berättar även att KCEM kommer att delta i branschdagarna vid de regionala universiteterna under våren 2005.

Peter Gårdhagen informerar om KCEM på Stockholmsmässan den 19-23 oktober.

KCEM: s exjobbare Fredrik Jansson och Daniél Hammar slutredovisade sin C-uppsats i marknadsföring

Ett tiotal personer kom och lyssnade på KCEM: s exjobbare Fredrik Jansson och Daniél Hammar när de slutredovisade sin C-uppsats. Titeln på C-uppsatsen är "Boendesprinkler – Morgondagens marknad?"

Fredrik och Daniél studerar vid Uppsala universitet. Syftet med examensarbetet var att utföra en undersökning av marknaden för boendesprinkler i Sverige. Fredrik och Daniél har med hjälp av en anpassad modell av Michael E. Porters "Five Forces of Competition"

Till vänster Fredrik Jansson och Daniél Hammar till höger.

identifierat de kritiska faktorer som skulle kunna främja den framtida utvecklingen av boendesprinklermarknaden:

Ändra regleringar och skapa incitament, påverka brandkonsulter, sänka priset, skapa förtroende för branschen samt att öka medvetenhet och kunskap. C-uppsatsen i sin helhet finns publicerad på KCEM: s hemsida.

www.kcem.se

Energetisk Profil

KCEM presenterar Alf Rosberg, NCO

Namn: Alf Rosberg

Utbildning: Kemist, tog examen 1967 vid Bergslagsskolan i Karlskoga.

Jobb: Alf började på Vingåkersverken direkt efter skolan inom produktion med inriktning mot skyddsfrågor. 1972 blev Alf yrkeshygieniker på yrkesinspektionen i Västerås. 1973 bytte Alf till FFV, Zakrisdalsverken i Karlstad. 1978 återvände Alf till Karlskoga som skyddsingenjör och blev senare skyddschef på Nobelverken. 1990 började Alf på Sprängämnesinspektionen. Sedan mitten av 2001 arbetar Alf på NCO, Nationellt centrum för erfarenhetsåterföring från olyckor. NCO är en verksamhet inom Räddningsverket.

Fritid: Familjen, längdåkning, snowboard och min BMW1200LT.

Alf Rosberg, NCO (Nationellt centrum för erfarenhetsåterföring från olyckor).

Hur kom det sig att du började intressera dig för energetiska material?

Intresset för energetiska material fick jag redan som pojke när jag tillbringade mycket tid hos min morbror i Grängesberg. Min morbror arbetade som fabrikschef på Expressdynamit.

Hur ser din bakgrund ut ?

Jag är kemist, utbildad på Bergslagsskolan i Karlskoga.

Direkt efter skolan 1967 började jag på Vingåkersverken och arbetade med skyddsfrågor. Det var alldeles i starten när Vingåkersverken började störta ammunition.

Efter Vingåkersverken arbetade jag ett par år på yrkesinspektionen i Västerås som yrkeshygieniker med inriktning, hälsopåverkan av kemikalier. Därefter började jag på Zakrisdalsverken i Karlstad även där med skyddsfrågor.

1978 återvände jag till Karlskoga som skyddsingenjör.

1990 började jag på Sprängämnesinspektionen. Där stannade jag till NCO startades i mitten av 2001.

Det blir många år i den energetiska branschen?

Ja, jag har räknat ut att det blir 35 år i år.

Vad gör NCO?

NCO står för Nationellt centrum för erfarenhetsåterföring från olyckor. NCO startade som ett projekt inom Räddningsverket i mitten av 2001.

Från januari 2005 är NCO en permanent verksamhet inom SRV. Syftet är att samla och förädla information från olyckstatistik och framförallt att göra informationen jämförbar för att kunna ge en samlad bild och bedömning över olycksutvecklingen och säkerhetsarbetet i Sverige.

97-98 % av alla olyckor som inträffar har inträffat tidigare. Genom att samla erfarenhet och återföra den till exempelvis industrin kan de flesta olyckor undvikas.

Hur sker erfarenhetsåterföringen?

NCO publicerar årligen en sammanställning över olyckor och trender. Sedan arrangerar NCO konferenser, seminarier och workshops där vi presenterar innehållet av vår sammanställning. Vi har ett stort internationellt samarbete med bland andra OECD, EU och FN. Jag har just kommit hem från en konferens om Chemical Accidents.

Det blir mycket siffror på längden och på tvären men man får aldrig glömma att bakom varje siffra döljer sig människor av kött och blod. Det blir lätt fokusering på de stora olyckorna i massmedia medan

”vardagsolyckorna” kanske bara omnämns med en notis i tidningen. Vardagsolyckorna sammantaget kräver många gånger fler liv än de större olyckorna.

Hur många personer arbetar på NCO idag ?

Idag är vi 7,5 tillsvidare anställda. Till detta tillkommer några projektanställda. Jag hoppas och tror att vi inom ett par år skall vara det dubbla det vill säga cirka 15-20 personer

Hur kommer det energetiska materialområdet in i NCO: s verksamhet ?

Branschen har en lång tradition av att lära från tidigare olyckor. Denna kunskap runt energetiska material är i många stycken generell och därför värdefull för industri utanför den energetiska branschen. Jag vill påpeka att den tekniska utvecklingen i samhället går mot ökad användning av energirika material, här är den energetiska branschens kunskaper oerhört värdefulla.

Hur samarbetar NCO och KCEM?

Vi delar i många avseenden samma mål. Ett exempel på vårt samarbete är vår gemensamma industridoktorand, Joel Rasmussen vid Örebro universitet som ska studera riskkommunikation.

Vad gör du på din fritid?

Jag är fritidspolitiker just nu sitter jag med i kommunstyrelsen här i Karlskoga. Det är roligt att diskutera med personer som har andra bakgrunder än min egen.

Ett annat intresse är att åka iväg ut i Europa på min BMW1200LT med frugan på bönpallen. Förra året var vi nere i Genève.

På senare år har jag även börjat åka snowboard. Det är en svår konst som inleds med att åka skidlift upp i backen. Jag minns när jag för 5:e gången hade ramlat på väg upp i liften, då kom där en liten kille i en stor hjälm, han sa ” Ge inte upp, det blir roligt när man kan det!”. Det är ju faktiskt sant för det mesta.

Erik Nilsson
 VD, KCEM AB
 Telefon: +46 (0) 586 84 741
 Mobil: +46 (0) 73 668 29 75
 E-post: erik.nilsson@kcem.se

Erik Nilsson, VD

Klas Nyberg
 Utbildningsfrågor på universitet och högskola. Forskning och Forskarskola
 Telefon: +46 (0) 586 83 650/ 84 745
 Mobil: + 46 (0) 70 31 83 650
 E-post: klas.nyberg@kcem.se

Klas Nyberg

Hasse Ahlgren
 Specialutbildningar
 Telefon: +46 (0) 586 84 744
 Mobil: +46 (0) 70 537 37 35
 E-post: hans.ahlgren@kcem.se

Hans Ahlgren

Hans Wallin
 Kvalificerad yrkesutbildning, EU-Excert
 Telefon: +46 (0) 586 84 742
 Mobil: +46 (0) 70 566 73 92
 E-post: hans.wallin@kcem.se

Hans Wallin

Peter Gårdhagen
 Innovationssupport
 Telefon: +46 (0) 586 84 740
 Mobil: + 46 (0)70 530 08 24
 E-post: peter.gardhagen@kcem.se

Peter Gårdhagen

”VD- rutan”

Åter är ett verksamhetsår nästan till ända. En summering av året som gått visar att vi på KCEM åstadkommit mycket av det vi förutsatt oss men det finns fortfarande en hel del spännande utmaningar i framtiden.

Det som är glädjande inför det kommande året är att vi redan innan årets start har fått två stora uppdrag. Det ena rör internutbildning inom det pyrotekniska området vid elva tillfällen och på platser spridda över hela landet. Det andra handlar om en utredning inom demil området. Till dessa kommer ett antal mindre uppdrag som vi redan nu har fått beställning på.

Dessutom kommer vi under det kommande året att bygga ut vår utbildnings- konferens- och seminarieverksamhet. Redan innan årets start finns fjorton sådana verksamheter inplanerade. Mer information om detta kommer du löpande att få via vår webbsida och Nyhetsbrevens kalendarier.

God Jul och Gott Nytt År

Erik

KCEM Kalendarium 2005

KCEM aktiviteter	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
Forskarskola, industri doktorander				Forskningsråd sammanträder 21/4		
KY -utbildning	KY- utbildning pågår under våren 2005					
Specialutbildning	Riskanalys del 3, 27/1		Dinitramid, FOX-7 12-13/4		CE-märkning explosiva varor 19-20/4	
Konferenser, seminarier	Explosionslaster 27/1	Årskonferensen 10-11/3		Innovations-Seminarium 31/3		
Innovationssupport	Företagsaftnar samt besök vid universitet och högskolor					
Övrigt	EU-Excert svenska referensgruppen, möte 3/2		Arbetsmiljöbokhandeln		Samarbete med Prevent 	

För detaljerad information om aktiviteter se KCEM: s hemsida. www.kcem.se